

ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՀԱՅԵՑԱԿԱՐԳԱՅԻՆ ՄՈՏԵՑՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՐՑԻ ՇՈՒՐՁ

Վերջին տարիներին Հայաստանում ներդրումները, այդ թվում՝ օտարերկրյա ուղղակի ներդրումները (ՕՈՒՆ), դրսևորել են տատանողական դինամիկա: Միաժամանակ, չնայած իրականացվող «բաց դռների» քաղաքականությանը, ներդրումային քաղաքականությանն առնչվող գրեթե ոչ մի փաստաթուղթ չի ընդունվել, բացառությամբ 1994-ի՝ «Օտարերկրյա ներդրումների մասին» ՀՀ օրենքի¹, որն էլ որոշակի վերանայման կարիք ունի, քանի որ գործարար և ներդրումային միջավայր հասկացությունները զգալի ընդլայնվել են ու կրել բովանդակային փոփոխություններ: Բացի այդ, ռազմավարական տարբեր փաստաթղթերում գործնականում գրեթե անդրադարձ չի կատարվել ներդրումային քաղաքականությանը և ներդրումային միջավայրին: Իսկ ՕՈՒՆ-ների վերաբերյալ ռազմավարություն ընդհանրապես գոյություն չունի, ոլորտային մակարդակում էլ մրցունակության համակարգային ուսումնասիրություններ չեն կատարվել:

Թեև Հայաստանում իրականացվում է ներդրումների խրախուսման հետևողական քաղաքականություն՝ հիմնված «բաց դռների» քաղաքականության վրա, այնուամենայնիվ՝ ներկայումս ՀՀ կառավարության տրամադրության տակ առկա խրախուսման գործիքները, ինչպես նաև դրանց կիրառման հնարավորությունները դեռևս սահմանափակ են և վերանայման կարիք ունեն: Այդ ուղղությամբ արդեն իսկ իրականացվել են աշխատանքներ, մասնավորապես՝ ստորագրվել է խորհրդատվական համաձայնագիր, որի միջոցով մշակվել և ներկայացվել է ներդրումային բարեփոխումների ճանապարհային քարտեզ:

Այս հայեցակարգն ուղղված է ոլորտի հիմնական խնդիրների լուծմանը՝ ներդրումային միջավայրի բարելավում, օրենսդրական դաշտի կատարելագործում, ՀՀ տնտեսության մեջ ներդրումների, այդ թվում՝ օտարերկրյա ուղղակի ներդրումների խրախուսում, արդյունքում՝ աշխատատեղերի ստեղծում, երկրի մրցակցային առավելությունների ամրապնդում և դրա հիման վրա՝ տնտեսական զարգացման ապահովում:

Պետք է ասել, որ ներկայացված հայեցակարգի նպատակն է՝ բնութագրել ՀՀ ներդրումային միջավայրը, սահմանել ներդրումային ոլորտում պետական քաղաքականության հիմնական նպատակները և նախանշել դրանց իրականացման համար անհրաժեշտ սկզբունքները, ուղղություններն ու միջոցառումները:

Հայաստանում ներդրումային ոլորտում պետական քաղաքականության հիմնական խնդիրներն են՝ ներդրումային միջավայրի բարելավումը, օրենսդրական դաշտի կատարելագործումը և ՀՀ տնտեսության մեջ ներդրումների, այդ թվում՝ ՕՈՒՆ խթանումը, հիմնական նպատակը՝ ներդրումային և գործարար բարենպաստ միջավայրի ձևավորումը, կարգավորող միջավայրի թափանցիկության բարձրացումը, երկրի մրցակցային առավելությունների բացահայտումը, Հայաստանում իրականացվող ներդրումների ծավալների մեծացումը, շուկայական ենթակառուցվածքի զարգացումը, որակյալ և բարձր վարձատրվող աշխատատեղերի ստեղծումը, մարդկային կապիտալի զարգացումը և այդ բոլորի հիման վրա՝ տնտեսական կայուն աճի և բնակչության բարեկեցության ապահովումը, ինչը համահունչ է ՀՀ 2014-2025թթ. հեռանկարային զարգացման ռազմավարական ծրագրի գերակայություններին²: Այս նպատակների իրականացմանն է ուղղված Հայեցակարգով նախատեսված հիմնական խնդիրների լուծումը:

ՀՀ կառավարությունը ներդրումային ոլորտում առաջնորդվում է «բաց դռների» քաղաքականության, ներդրումային գործունեության հետ կապված հարաբերությունների ազատականացման, օտարերկրյա ներդրողների նկատմամբ ազգային և առավել բարենպաստության ռեժիմների

¹ <http://www.parliament.am/legislation.php?sel=show&ID=1552>

² ՀՀ 2014-2025թթ. ՀՀ հեռանկարային զարգացման ռազմավարական ծրագիր: ՀՀՊՏ 2014.05.07/23(1036).1: N 442-Ն:

ամրագրման, ներդրումների պատշաճ պաշտպանության և միջազգային առաջադեմ պրակտիկայում ընդունված այլ սկզբունքներով:

Որպես խնդիրների լուծման և սահմանված նպատակներին հասնելու հիմնական գրավական՝ կառավարությունը կարևորում է ՀՀ մասնավոր հատվածում ներդրումների խրախուսումը: Հստակ գիտակցելով, որ միայն տեղական մասնավոր հատվածի ջանքերը բավարար չեն՝ լուծելու այդ խնդիրը, կառավարությունը ակտիվորեն փորձում է օտարերկրյա ներդրումներ ներգրավել՝ տնտեսական և սոցիալական ոլորտների գերակա նպատակների իրագործման համար, միաժամանակ ընդունելով, որ օտարերկրյա ներդրումները կարող են նպաստել տեղական տնտեսության զարգացմանը՝ գիտելիքի և կապիտալի փոխանցման, բարձր հմտություններ պահանջող աշխատատեղերի ստեղծման, միջազգային ներդրողների դիստրիբյուտորական ցանցերի հասանելիության ապահովման միջոցով: Ուստի՝ կառավարությունը, ներդրումային միջավայրի բարելավումը համարելով երկրի տնտեսական առաջընթացի հիմնական գերակայություններից մեկը, հետևողականորեն իրականացնելու է հատուկ քաղաքականության միջոցառումներ, որոնք աջակցելու են ներդրումային բարենպաստ միջավայրի ձևավորմանը՝ օտարերկրյա և տեղական ներդրումների լրացուցիչ խթաններ ստեղծելու միջոցով:

Այս համատեքստում խիստ կարևորվում է այն հանգամանքը, որ վերոնշյալ միջոցառումները համահունչ լինեն այլ ոլորտներում իրականացվող քաղաքականությունների հետ, քանզի ներդրումային քաղաքականությունը խիստ զգայուն է և կրում է մի շարք ազդեցություններ:

- առևտրային քաղաքականություն. առևտրի պարզեցումը, առևտրային արգելքների վերացումը, միջազգային առևտրային համաձայնագրերի կնքումը, առևտրային նպատակային քաղաքականությունների իրականացումը մեծապես կարող են նպաստել ներդրումային գրավիչ միջավայր ձևավորելուն,
- մրցակցություն. մրցունակ միջավայր ստեղծելն ու պահպանելը, մրցակցության սկզբունքները հարգելը, անտեղի սահմանափակումներից խուսափելը պահանջում է համապատասխան օրենքի առկայություն և ճիշտ կիրարկում, ինչը ևս կապահովի իրականացվող ներդրումային քաղաքականության բարձր արդյունավետություն,
- հարկային քաղաքականություն. այն երկրները, որոնք հաջողությամբ են մշակել ներդրումներին նպաստող հարկային քաղաքականություն, կարողացել են համապատասխանություն հաստատել երկրի հարկային քաղաքականության, համազգային ու տեղական զարգացման նպատակների և ներդրումների ներգրավման ռազմավարության միջև,
- «կանաչ զարգացում». էկոլոգիապես անվտանգ զարգացումն ինքնին խթան է ներդրումների ու ինովացիաների համար, ինչն էլ նպաստում է կայուն աճին և ընձեռում աղքատության կրճատման ու սոցիալ-տնտեսական զարգացման տնտեսական նոր հնարավորություններ:

Այսպիսով ներդրումային քաղաքականության բարեփոխումների ուղղությամբ կտարվի նպատակաուղղված և հետևողական աշխատանք՝ ներդրումների իրականացմանը նպաստող գործուն, արդյունավետ և թափանցիկ համակարգի ապահովման, ներդրումների իրավական կարգավորման շրջանակի բարելավման և արդիականացման, ներդրումային գործունեությանն առնչվող միջազգային լավագույն չափանիշների ու փորձի կիրառման ուղղությամբ:

Ներկայացնենք ներդրումային քաղաքականության սկզբունքները:

Հայաստանի ներդրումային օրենսդրությամբ («Օտարերկրյա ներդրումների մասին» ՀՀ օրենք, «Ազատ տնտեսական գոտիների մասին» ՀՀ օրենք և դրա հետ կապված ՀՀ կառավարության որոշումներ, ՀՀ կառավարության 2012թ. նոյեմբերի 15-ի նիստի թիվ 46 արձանագրային որոշում, ինչպես նաև տնտեսական ոլորտը կարգավորող իրավական ակտերի՝ ներդրումներին վերաբերող դրույթները) օտարերկրյա ներդրողների նկատմամբ ամրագրված են ազգային և առավել բարենպաստության ռեժիմները, ինչպես նաև օտարերկրյա ներդրումներին վերաբերող առանցքային իրավունքներն ու արտոնությունները:

Նպատակ ունենալով բարձրացնել Հայաստանի ներդրումային դաշտի գրավչությունը և խրախուսել ներդրումները՝ ՀՀ ներդրումային քաղաքականության սկզբունքները հետևյալն են.

- Թափանցիկություն. Հայաստանում ներդրումներին առնչվող օրենսդրական ակտերը և ներդրումային քաղաքականությանը վերաբերող դրույթներ պարունակող փաստաթղթերը մշակման փուլից սկսած թափանցիկ ու մատչելի ձևով հասանելի կլինեն հանրությանը: Իրավական ակտերի և քաղաքականության մշակման գործընթացում կներառվի մասնավոր հատվածը:
- Առավել բարենպաստության ռեժիմ. որևէ երկիր ներկայացնող ներդրողների կողմից ներդրումների իրականացման և ընդլայնման նկատմամբ ցուցաբերել նույն վերաբերմունքը, ինչ համանման իրավիճակում կցուցաբերվեր այլ երկրներ ներկայացնող ներդրողների պարագայում:
- Ազգային ռեժիմ. բացի ազգային օրենսդրությամբ սահմանված բացառություններից, ներդրումների գործարկման, ընդլայնման, իրականացման և պաշտպանության հարցում օտարերկրյա ներդրողների նկատմամբ կիրառել ոչ պակաս նպաստավոր վերաբերմունք, քան նույնանման իրավիճակներում գտնվող տեղացի ներդրողների հանդեպ:
- Ներդրումային արտոնություններ. սահմանվող արտոնությունների համակարգը համահունչ կլինի երկրի սոցիալ-տնտեսական զարգացման նպատակներին՝ ապահովելով թափանցիկություն, արդյունավետ կառավարում և կանոնավոր մոնիթորինգ:
- Գործունեությանը ներկայացվող պահանջներ. չեն սահմանվի այնպիսի պահանջներ, որոնք խոչընդոտում կամ սահմանափակում են առևտրի և ներդրումների ընդլայնումը:
- Օտարում և փոխհատուցում. ներդրումներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն չեն օտարվի, ազգայնացվի կամ օտարմանն ու ազգայնացմանը հավասարազոր հետևանքներ ունեցող այլ գործողությունների չեն ենթարկվի, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դա կատարվում է հանրային նպատակներով: Օտարումը կիրականացվի ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, ոչ խտրական հիմքերի վրա:
- Հայրենադարձություն (ռեպատրիացիա) և փոխարկելիություն. ապահովել օտարերկրյա ներդրումների հետ կապված միջոցների՝ շահույթների, դիվիդենդների, ռոյալթիների, վարկային վճարումների ու մարումների ազատ և անհապաղ փոխանցումը՝ ազատ փոխարկելի արտարժույթով:
- Վեճերի լուծում. պետության և ներդրողի կամ մասնավոր երկու ներդրողների միջև օտարերկրյա ներդրումների կապակցությամբ ծագող վեճերը լուծել խորհրդակցությունների և բանակցությունների միջոցով, իսկ դրա անհնարինության դեպքում՝ միջազգային պարտավորություններից բխող կամ երկու կողմերի համար ընդունելի արբիտրաժային երկու ընթացակարգերի միջոցով:
- Անձնակազմի մուտքը և կեցությունը. համապատասխան օրենքների և կանոնակարգերի շրջանակներում թույլատրել օտարերկրյա տեխնիկական և ղեկավար անձնակազմի ժամանակավոր մուտքն ու կեցությունը՝ օտարերկրյա ներդրումների հետ կապված աշխատանքներում ներգրավելու նպատակով:
- Կրկնակի հարկման բացառում. օտարերկրյա ներդրումների մասով կբացառվի կրկնակի հարկումը:

Պետք է ասել, որ ներդրումային քաղաքականության շրջանակում իրականացվել են համապարփակ բարեփոխումներ՝ երկրում օտարերկրյա ներդրումները և տեղական մասնավոր հատվածի համար դրանից բխող օգուտները խթանելու նպատակով: Այդպիսով՝ հաշվի կառնվեն ազգային տնտեսական և սոցիալական զարգացման նպատակները, ինչպես նաև կվերացվեն ներդրումների հետ կապված հիմնական խոչընդոտները: Ներդրումային քաղաքականության բարեփոխումներն ուղղված կլինեն հետևյալին.

- կատարելագործել ներդրումային քաղաքականության բոլոր կարևոր տարրերը՝ ներդրումային տեսլականը/ռազմավարությունը, միջոցառումները/գործողությունները, և համագործակցելով այլ մարմինների հետ՝ ապահովել դրանց պատշաճ իրականացումը,
- ապահովել առավելագույն արդյունավետություն՝ ներդրումների կենսացիկլի տարբեր փուլերում հնարավոր խոչընդոտները մեղմելու միջոցով՝ ներդրումների ներգրավումից և պաշտպանությունից մինչև տեղական տնտեսության հետ կապեր հաստատելը,

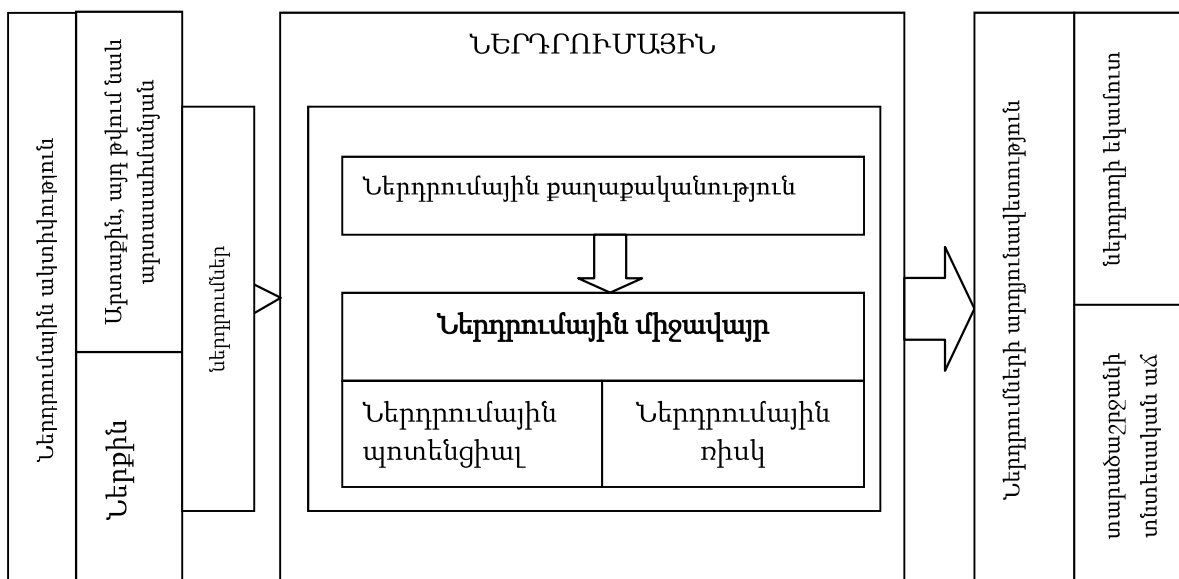
- համապատասխան միջավայր ստեղծել արդյունավետության բարձրացմանն ուղղված ներդրումների համար, ինչը բնութագրվում է արտահանմանն ուղղվածություն ունի և, համարվելով ներդրումների ամենադյուրաշարժ տեսակը, պահանջում է արտահանման-ներմուծման արդյունավետ գործառնություններ, ինչպես նաև ներդրողների պաշտպանության չափորոշիչների հաստատում:

Բարեփոխումների միջոցով կվերացվեն օտարերկրյա ներդրումների ներգրավման ու պահպանման հիմնական արգելքները, որոնք ի հայտ են բերվել ՀՀ կառավարության և Համաշխարհային բանկի խմբի անդամ Միջազգային ֆինանսական կորպորացիայի ներդրողների պատկերացումների մասին համատեղ իրականացրած հետազոտության և մասնավոր հատվածի հետ հարցազրույցների միջոցով: Դրանց թվին են դասվում.

- Օտարերկրյա ներդրումների վերաբերյալ համապարփակ ներդրումային ռազմավարության բացակայությունը, որը թույլ կտար ի հայտ բերել ազգային համեմատական առավելությունները, պարզել ներդրումների առաջնահերթ ոլորտները և առավելագույնի հասցնել և՛ ներդրումային քաղաքականության, և՛ ՕՈԻՆ լայն շրջանակներում ներգրավված տարբեր դերակատարների միջև փոխգործակցությունը:
- «Օտարերկրյա ներդրումների մասին» ՀՀ օրենքի մասով. դրանում արտացոլված չեն միջազգային տնտեսության նոր իրողությունները, մասնավորապես՝ կապված ներդրողների պաշտպանության երաշխիքների հետ:
- Տնտեսական գործունեությանն առնչվող օրենսդրության թափանցիկության անբավարարությունը և համապատասխան իրավական ակտերի հաճախակի փոփոխությունները, ինչպես նաև դրանց ոչ պատշաճ կիրարկումը պետական տարբեր գերատեսչությունների կողմից:
- Ներդրումային միջավայրի հետ կապված այլ արգելքներ, որոնք խոչընդոտում են ներդրողների վստահության ձևավորմանը, մասնավորապես՝ անհարկի և ծախսատար ստուգումներ, պայմանագրերի կատարման տևական գործընթացներ և այլն:

Բարեփոխումների մշակման գործընթացում հաշվի են առնվել նաև միջազգային ճանաչված մի շարք հաշվետվություններում տեղ գտած եզրահանգումները:

Մեր կողմից առաջարկվել է մեխանիզմ, որի կիրակման միջոցով հնարավոր է որոշել ներդրումային ռիսկերն ու դրանց հիման վրա իրականացնել բարեփոխումներ, որոնք ուղղված կլինեն ներդրումային միջավայրի բարելավմանը (տե՛ս գծապատկեր 1-ը): Պետք է ասել, որ ՀՀ-ում ներդրումային միջավայրի և դրանում գոյություն ունեցող ներդրումային ակտիվության միջև անհամապատասխանության խնդիրը, որն ապացուցում է ներդրումային միջավայրի և ներդրումային գրավչության չհամընկման հարցը:

Գծապատկեր 1. Ներդրումային միջավայրի հայեցակարգի մեխանիզմը

Գտնում ենք, որ կայուն, պարզ և թափանցիկ իրավական դաշտը արագ զարգացող ներդրումային միջավայրի կարևոր նախապայման է: Իրավական դաշտի կայունության ապահովման համար անհրաժեշտ է հստակեցնել օրենքների բովանդակությունը, բարձրացնել օրենքների մշակման և ընդունման գործընթացների թափանցիկության և կանխատեսելիության մակարդակը: Այդ առումով կարևորվում է ՀՀ ներդրումային ոլորտը կարգավորող օրենսդրական և ենթաօրենսդրական դաշտի կատարելագործումը՝ հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ տնտեսության զարգացման ներկա փուլում հույժ կարևոր է օրենսդրորեն ամրագրել հավասար, ոչ խտրական և կանխատեսելի պայմաններ թե՛ օտարերկրյա և թե՛ տեղական ներդրողների համար:

Ներդրումային ոլորտին առնչվող օրենքներում առկա բացերը նվազագույնի հասցնելու և միջազգային լավագույն փորձին մոտեցնելու նպատակով պետք է իրականացվեն մի շարք միջոցառումներ, մասնավորապես.

- «Օտարերկրյա ներդրումների մասին» ՀՀ օրենքի և դրանից բխող իրավական այլ ակտերի վերանայում

Թեև գործող օրենքը վկայում է օտարերկրյա ներդրումների և ներդրողների նկատմամբ կառավարության «բաց դռների» քաղաքականության վարման մասին, այնուամենայնիվ՝ որոշակի ոլորտներում, առավելապես ներդրողների պաշտպանության հետ կապված հարցերում, բարելավման լուրջ կարիք ունի: Ուստի՝ անհրաժեշտություն է առաջանում օրենքում ներառել արդարացի և հավասար վերաբերմունքի չափանիշներ, ուժեղացնել օտարումից պաշտպանությանը, ինչպես նաև արտարժույթի փոխարկելիությանն ու փոխանցումներին առնչվող դրույթները, հստակեցնել վեճերի լուծման վերաբերյալ դրույթները՝ ներդրող-պետություն վեճերի պարագայում միջազգային արբիտրաժ դիմելու հստակ ու միանշանակ իրավունք տրամադրելու միջոցով, հստակեցնել նաև սահմանափակումների բացակայությանն առնչվող դրույթները՝ անհրաժեշտության դեպքում կիրառելով «բացասական ցանկի» սկզբունքը՝ սահմանափակումները միանգամայն հստակ նշելու համար:

- «Ազատ տնտեսական գոտիների մասին» ՀՀ օրենքի և դրանից բխող իրավական այլ ակտերի վերանայում

Հայաստանում ԱՏԳ-ների ստեղծման հիմնական նպատակը օտարերկրյա ուղղակի ներդրումների ներգրավման և դրա արդյունքում՝ առաջադեմ տեխնոլոգիաների ներդրման միջոցով արտահանման ծավալների աճին, նոր աշխատատեղերի ստեղծմանն ու կայուն տնտեսական զարգացմանը նպաստելն է: ԱՏԳ-ների գործունեությունն ապահովելու համար ստեղծվել է համապատասխան իրավական դաշտ: Այսպես, ոլորտի հիմնական կարգավորող փաստաթուղթ է 2011թ. մայիսի 25-ին ընդունված՝ «Ազատ տնտեսական գոտիների մասին» ՀՀ օրենքը, որով նախատեսված են հարկային և մաքսային մի շարք արտոնություններ: Այնուամենայնիվ՝ ԵԱՏՄ-ին ՀՀ անդամակցելուց հետո լրացուցիչ անհրաժեշտություն է առաջացել վերանայել գործող օրենսդրությունը՝ այն համապատասխանեցնելով ԵԱՏՄ օրենսդրությանը:

- Պետություն-մասնավոր հատված գործընկերության զարգացում

ՀՀ կառավարությունը կարևորում է պետություն-մասնավոր հատված գործընկերության զարգացումը՝ այն դիտարկելով որպես իր գործունեության կարևոր ուղղություններից մեկը, որը հնարավորություն կտա բարձրացնել հանրային ծառայությունների որակը, զարգացնել ենթակառուցվածքը և նպաստել ազգային ու տեղական կարևորագույն ծրագրերի արդյունավետ իրականացմանը: Այսօր Հայաստանում կան նման համագործակցության հաջողված մի շարք օրինակներ:

ՀՀ-ում կարևորում է սփյուռքահայ ներդրողների հետ համագործակցության խորացումը: Այդ նպատակով ստեղծվելու է Հայաստանի տնտեսության մեջ սփյուռքահայերի առավելագույնս ներգրավման և ներդրումների խրախուսման նպատակով միջավայր, որտեղ օժանդակություն կցուցաբերվի մրցունակ և զարգացմանը նպաստող ներդրումային ծրագրերի ավելացմանը: Այս առնչությամբ հիմնական ջանքերն ուղղվելու են Սփյուռքի ներդրումային ներուժի վերլուծությանն ու համագործակցության մեխանիզմի մշակմանը:

- Ներդրումների ներգրավում՝ գիտելիքահենք և նորարարական տնտեսության զարգացման համար: Այս տեսանկյունից հատկապես կարևորվում են «գիտություն-արտադրություն»

շղթայի ապահովմանը նպաստող ներդրումները, գիտահետազոտական ոլորտում օտարերկրյա ներդրումները, ներդրումները մարդկային կապիտալում և հանրային ենթակառուցվածքներում, հատկապես՝ մշակող արդյունաբերության ճյուղերում, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, էներգետիկայի և զբոսաշրջության ոլորտներում: Այս նպատակով նախատեսվում է «գիտություն-արտադրություն» կապն ապահովող ինստիտուցիոնալ կառույցների ստեղծում:

ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՀԱՅԵՑԱԿԱՐԳԱՅԻՆ ՄՈՏԵՑՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՐՑԻ ՇՈՒՋ

ԽԱՉԱՏՈՒՐ ԹԱԴԵՎՈՍԻ ԻԳԻՅԱՆ

ՀՊՏՀ ֆինանսներ ամբիոնի ասպիրանտ

Համառոտագիր

Հայաստանում իրականացվում է ներդրումների խրախուսման հետևողական քաղաքականություն՝ հիմնված «Բաց դռների» քաղաքականության վրա, այնուամենայնիվ՝ ներկայում ՀՀ կառավարության տրամադրության տակ առկա խրախուսման գործիքները, ինչպես նաև դրանց կիրառման հնարավորությունները դեռևս սահմանափակ են և վերանայման կարիք ունեն: Ըստ այդմ, մեր կողմից առաջարկվել է մեխանիզմ, որի կիրակման միջոցով հնարավոր է որոշել ներդրումային ռիսկերն ու դրանց հիման վրա իրականացնել բարեփոխումներ, որոնք ուղղված կլինեն ներդրումային միջավայրի բարելավմանը:

Բանալի բառեր. ներդրումային միջավայր, հայեցակարգային մոտեցում, օտարերկրյա ներդրումներ, ենթակառուցվածքներ, բարեփոխումներ, գիտելիքահենք տնտեսություն, արդյունաբերություն, կապիտալ:

К ВОПРОСУ О КОНЦЕПТУАЛЬНЫХ ПОДХОДАХ К ИНВЕСТИЦИОННОЙ СРЕДЕ

ХАЧАТУР ТАДЕВОСОВИЧ ИГИТЯН

очный аспирант кафедры финансов АГЭУ

Аннотация

В Армении осуществляется последовательная политика стимулирования инвестиций путем реализации политики «открытых дверей». Тем не менее, имеющиеся в настоящее время в распоряжении правительства РА инструменты стимулирования, а также возможности их применения пока еще ограничены и нуждаются в пересмотре. В этой связи нами предложен механизм, с помощью которого можно определить инвестиционные риски и на их основе провести реформы, направленные на улучшение инвестиционной среды.

Ключевые слова: инвестиционная среда, концептуальный подход, иностранные инвестиции, инфраструктура, реформы, экономика, основанная на знаниях, промышленность, капитал.

REGARDING THE ISSUE OF CONCEPTUAL APPROACHES TO THE INVESTMENT CLIMATE

KHACHATUR TADEVOS IGITYAN

Ph.D. Student, Chair of Finance

Armenian State University of Economics

Abstract

In Armenia, there is a consistent policy of stimulating investment through the implementation of the "open door" policy. However, incentive tools that are currently available at the disposal of the government of the Republic of Armenia, as well as the possibilities for their application, are still limited and need to be revised. In this regard, the author proposes a mechanism through which it is possible to identify investment risks and to carry out reforms aimed at the improving the investment environment based on them.

Keywords: Investment climate, conceptual approach, foreign investment, infrastructure, reforms, knowledge-based economy, industry, capital.